

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Epe-Heerde
Struikstuk 58
8162 JN Epe
e-mail secretaris@epe-heerde.knnv.nl
website www.knnv.nl/epe-heerde

Epe, 6 december 2016

Geachte Raadsleden,

Donderdag 8 december 2016 staat het haalbaarheidsonderzoek natuurbegraafplaats Woesterberg op de agenda van de raad. Wij raden u met klem aan tegen dit voorstel te stemmen gezien de natuurwaarden van dit gebied. De onderbouwing van onze advisering vindt u in bijgaande notitie. Onze kennis van het gebied staat haaks op de 'positieve' resultaten van het haalbaarheidsonderzoek dat op vluchtige wijze is uitgevoerd door een extern adviesbureau. Wil de gemeente tot de aanleg van een natuurbegraafplaats overgaan dan zijn er ongetwijfeld betere locaties.

Bij de beantwoording In de eerste termijn van 10 november 2016 gaat de wethouder uitgebreid in op het feit dat niets doen in de natuur vaak niet tot de gewenste natuurdoelen leidt. Daarbij doelend op het feit dat als er niets aan de Woesterberg gebeurt de natuurwaarde terugloopt. Dit zijn we met de wethouder voor een dergelijk gebied eens. Heide en zandverstuivingen zijn ontstaan als gevolg van menselijk handelen en blijven enkel in stand door menselijke ingrepen. In de eerste helft van 2016 hebben we al op ambtelijk niveau met de gemeente gecommuniceerd over beheer en onderhoud van de Woesterberg. Wij hebben toen ook al aangegeven dat de waarde van het gebied hoog is en om dit te behouden resp. op een nog hogere natuurwaarde te krijgen, aangepast beheer behoeft. Omdat ons onderzoek nog niet is afgerond hebben we nog geen beheersvoorstellen gedaan. Het is zonneklaar dat de aanleg van een natuurbegraafplaats indruist tegen de beheersvoorstellen.

Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Met vriendelijke groet,

Namens KNNV Epe-Heerde
Herman Snoek
Secretaris

De Woesterberg

Waarom die éne fraaie postzegel uit een album met veel doorsnee-zegels minder waard maken?

De Woesterberg is een aantrekkelijk gebied door de verschillende landstypes die hier op kleine schaal naast elkaar voorkomen; de Veluwe in het klein. Het is een licht geaccidenteerd terrein met een afwisseling van bos en heide, open en besloten, een mooi ontwikkeld heideveld met diverse zandige plekken. Voor de recreant heeft het gebied nu nog een hoge belevingswaarde. Daarnaast is het een natuurgebied met kenmerkende soorten planten en dieren.

Door het bureau Ecogroen is een onderzoek gedaan naar flora en fauna in het gebied. De conclusie van dit onderzoek is dat de voorgenomen plannen geen effecten hebben op beschermde gebieden. Wij vinden het onderzoek van het bureau niet aan de eisen van de Flora- en faunawet voldoet. Deze wet vereist een grondige actuele inventarisatie van flora en fauna. Tevens komen er kwetsbare soorten voor die niet in het Ecorapport zijn opgenomen. Wij vragen ons af – gezien het ontbreken van soorten in de rapportage - of er wel gebruik is gemaakt van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Er is geen gebruik gemaakt van de know-how van de afdeling Epe-Heerde van het KNNV. In 1988 is een uitgebreid onderzoek door de afdeling in Schaveren – waar de Woesterberg binnen ligt – gedaan. In 2016 en 2017 wordt dit onderzoek herhaald.

Uit ons tot dusverre uitgevoerde onderzoek blijkt dat er bijzondere soorten planten en dieren in de Woesterberg voor te komen:

- Door de diversiteit van het gebied komen hier vrij veel reptielen voor als levendbarende hagedis (RL gevoelig), zandhagedis (RL kwetsbaar) en hazelworm (RL thans niet bedreigd).
- Eén van de meest kwetsbare en aansprekende zoogdieren die in het gebied voorkomt is de das.
- Door de diversiteit in landschap is de vegetatie ook divers en kenmerkend voor de kleinschaligheid. Kenmerkende planten in de heide zijn o.a. stekelbrem (Rode Lijst bedreigd) en kruipbrem (Rode Lijst kwetsbaar).
- De populatie graafbijen op de Woesterberg is één van de grootste op de Veluwe. Hier blijft niets van over wanneer hier natuurbegraven mogelijk wordt.
- In de Woesterberg komen o.a. als broedvogels voor boomkruiper en boomklever, grote bonte specht en bonte vliegenvanger. De Woesterberg is fourageergebied van vrij veel roofvogels als buizerd, havik, sperwer, raaf en wespendif.

In ander onderzoek is het vliegend hert (zeer zeldzaam) in het betreffende gebied aangetroffen.

Vergraven van de bodem (zoals in het plan aangegeven) betekent dat de kwetsbare soorten niet zullen overleven. Aanleg van natuurbegraafplaatsen in waardevolle natuurgebieden zal de natuurwaarde zeker NIET verhogen, zoals soms zeer ten onrechte wordt beweerd.

Naast de hoge natuurwaarde is de Woesterberg ook aardkundig en archeologisch een waardevol gebied. Wij verwijzen hiervoor naar wat andere partijen hebben ingebracht.

In de ruimtelijke planvorming van gemeente en provincie staat het streven naar behoud en versterking van landschap en natuurwaarde voorop. De Woesterberg ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Natuurbegraven is op grond van Gelders ruimtelijk beleid niet mogelijk binnen het GNN. Het GNN-beleid is stringent; er zijn geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Gezien het feit dat het GNN voornamelijk bestaat uit bestaande natuur, wordt een andere (nieuwe) functie per definitie als een

aantasting gezien. In het ontwerp [actualisatie Omgevingsvisie](#) en de [actualisatie Omgevingsverordening](#) 2016 wordt meer ruimte gegeven voor initiatieven binnen GNN (dus nog voorstellen!). Provincie geeft wel uitdrukkelijk aan dat nieuwe initiatieven als natuurbegraven onder voorwaarden ruimte te geven in de minst kwetsbare natuur. Wij vinden dat de Woesterberg zeker niet tot de minst kwetsbare natuur behoort.

Onze conclusie is duidelijk: De Woesterberg is wel degelijk een waardevol kleinschalig natuurgebied waar zeker geen activiteit als natuurbegraven past.

Afd. Epe-Heerde van het KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging).